

Enstitüsü : Sosyal Bilimler

Anabilim Dalı : İşletme

Programı : İşletme

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Mahmut Paksoy

Tez Türü Tarihi : Yüksek lisans–Haziran 2017

**TEKSTİL İŞLETMELERİNDE NEPOTİZM UYGULAMALARINA BAĞLI OLARAK
ÜRETKENLİK KARŞITI DAVRANIŞLAR VE SONUÇLARI**

Ümit Özüren

KISA ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı tekstil işletmelerinde görülen nepotizm uygulamalarının çalışanlar üzerindeki üretkenlik karşıtı iş davranışları eğilimine olan etkisini araştırmaktır. İşletmelerde bazı olumlu etkilerinden bahsedilse de, nepotizm uygulamaları genelde çalışanların eşitlik ve adalet algılarını olumsuz yönde etkilemektedirler. Adalet ve eşitlik anlayışı olumsuz etkilenmiş çalışanlar, işletmeye olan güvenini ve işi ile ilgili motivasyonunu kaybetmektedirler. Bunun sonucu olarak gerek işletmeye gerekse de işletmede çalışan diğer bireylere karşı sahip olacakları üretkenlik karşıtı iş davranışlarının, işletmenin gerek karlılığı gerekse de devamlılığı konusunda tehlike oluşturmaktadır.

Bu tez çalışmasında çalışanların nepotizm algılarının üretkenlik karşıtı iş davranışları üzerindeki etkisi açıklanmıştır. Nicel araştırma yöntemleri (anket çalışmaları) kullanılarak 534 çalışandan toplanan veriler analiz edilmiş ve çalışmanın bulguları ortaya konulmuştur. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde Sosyal Bilimler için istatistik Paketi (SPSS) kullanılmıştır. Çalışmanın sonuçları nepotizm algısının çalışanlarda üretkenlik karşıtı iş davranışları üzerinde anlamlı ve pozitif yönde bir etki gösterdiğini ortaya koymaktadır. Son olarak elde edilen bulguların ışığında daha sonraki araştırmalara katkıda bulunacağı düşünülen öneriler geliştirilerek çalışma sonuçlandırılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Kayırmacılık, nepotizm, kronizm, üretkenlik karşıtı iş davranışları

University : Istanbul Kültür University

Institute : Institute of Social Sciences

Department : Business Administration Literature Programme : Business

Administration Literature Supervisor : Prof. Dr. Mahmut Paksoy

Degree Awarded and Date : MA–June 2017

ABSTRACT

The main purpose of this study is to investigate the effect of nepotism practices on textile enterprises on the tendency of counterproductive work behavior on employees. Although some positive effects are mentioned in the enterprises, nepotism practices generally affect the perceptions of employees on the equality and justice negatively. Employees who are negatively affected by the sense of justice and equality lose their confidence in the business and their motivation to work. As a result the counterproductive work behavior that they have against the businesses and against the other employees in the businesses, poses a danger to both profitability and the continuity of the businesses.

In this thesis study, the effects of nepotism perceptions of employees on anti-productivity behaviors were tried to be explained. The data gathered from 534 individuals from workforce were used and findings of quantitative research methods were presented. The results showed that nepotism perceptions showed a statistically significant effect on employees in the positive direction with the anti-productivity behavior. In the light of the findings of this study proposals that are thought to contribute further researches were developed and the study was concluded.

**Key Words: Favoritism, Nepotism, Cronyism,
Counterproductive work behaviors**